

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6Co/522/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5912207103
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 07. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Yvetta Dzugasová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5912207103.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Yvetty Dzugasovej a členov senátu JUDr. Jany Urbanovej a Mgr. Miroslava Šeptáka v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpený advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 36 864 421, jej menom advokát a konateľ Doc. JUDr. Branislav Fridrich, PhD., proti odporcovi: Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti SR, Župné nám. 13, 813 11 Bratislava, v konaní o náhradu majetkovej škody a náhradu nemajetkovej ujmy, na základe odvolania navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Ružomberok č.k. 5C/75/2012-144 zo dňa 11.2.2014, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Ružomberok č.k. 5C/75/2012-144 zo dňa 11.2.2014 p o t v r d z u j e.

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd návrh navrhovateľa v celom rozsahu zamietol. Súčasne vyslovil, že odporcovi náhradu trov konania nepriznáva.

Z dôvodov tohto rozhodnutia vyplýva, že okresný súd v súlade s ust. § 101 ods. 2 O.s.p. konal a rozhodol na pojednávaní v neprítomnosti účastníkov a právneho zástupcu navrhovateľa, ktorí mali doručenie predvolania na pojednávanie riadne a včas vykázané. V rámci dokazovania sa súd oboznámil s obsahom listín založených spise, ako aj s obsahom pripojeného spisu Okresného súdu Ružomberok sp. zn. 5Er/498/2011, pričom zistil a ustálil nasledovný skutkový a právny stav:

Prvostupňový súd vyhodnotil odporcom vznesenú námietku premlčania ako nedôvodnú. Ďalej uviedol, že z obsahu spisu vyplýva, že Okresný súd Ružomberok poverenie vydal v 15-dňovej zákonnej lehote na vydanie poverenia. Žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia bola doručená súdu dňa 3.8.2011 a poverenie bolo vydané dňa 9.8.2011 pod č. 5508016053*.

Zákon č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej aj "zákon č. 513/2003 Z. z.") vo svojich ustanoveniach taxatívne vymedzuje podmienky úspešného uplatnenia nároku na náhradu škody, pri ktorých štát zodpovedá za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci: nezákonné rozhodnutie, resp. nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou.

V prerokovávanej veci si navrhovateľ uplatnil náhradu majetkovej škody vo výške 125,00 Eur a nemajetkovú ujmu v peniazoch vo výške 495,00 Eur z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu, ktorý nerozhodol o návrhu oprávneného v exekučnom konaní v zákonom stanovenej lehote. Nesprávnym úradným postupom je porušovanie povinností pri uskutočňovaní úkonov v konaní,

najmä jeho nesprávne vykonanie alebo vykonanie bez splnenia zákonných podmienok a nesprávnym úradným postupom je aj opomenutie urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote a aj nevydanie rozhodnutia je nesprávnym úradným postupom. V súlade s vyššie uvedeným mal súd I. stupňa za to, že exekučný súd pri rozhodovaní o žiadosti navrhovateľa konal v predmetnej veci priebežne bez zbytočných prieťahov, súd nemal za preukázaný nesprávny úradný postup (existenciu prieťahov v exekučnom konaní) ako jeden z predpokladov pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, a z uvedeného dôvodu súd návrh navrhovateľa ako nedôvodný zamietol.

O trovách konania okresný súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. pri aplikácii ust. § 151 ods. 1 a 2 O.s.p. a odporcovi, ktorý bol v konaní úspešný, ich nepriznal, keďže tieto si nevyčísľil a z obsahu spisu mu vznik žiadnych trov nevyplýva, a preto mu v písomnom vyhotovení rozsudku náhradu trov konania nepriznal.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ, ktorý sa domáhal jeho zrušenia a vrátenia veci okresnému súdu na ďalšie konanie.

Súdu vytýkal, že nebol pred vynesením rozsudku oboznámený s písomným vyjadrením odporcu k žalobe. Uvedené považuje za porušenie základného práva na kontradiktórny súdny proces, ako aj porušenie § 114 ods. 2 O.s.p., pričom osobitne zdôraznil, že odporca vo vyjadrení vzniesol námietku premlčania a na túto námietku nemohol navrhovateľ akýmkoľvek spôsobom reagovať. Poukázal na koncepciu spravodlivého súdneho konania zahŕňajúceho právo na kontradiktórne konanie, v rámci ktorého musia mať strany možnosť oboznámiť sa so všetkými predloženými dôkazmi alebo stanoviskami a vyjadriť sa k nim, s cieľom ovplyvniť súdne rozhodnutie. Odvolateľ tiež namietal, že pred vynesením rozhodnutia nebol oboznámený ani s listinnými dôkazmi uloženými v exekučnom spise a k vykonanému dokazovaniu sa nemal možnosť vyjadriť a navrhnuť dôkazy na podporu svojich tvrdení. V danej veci podľa navrhovateľa nebolo možné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania. V situácii, kedy bolo potrebné vo veci vykonať dokazovanie navrhnutým dôkazom - listinami založenými v exekučnom spise a za stavu, kedy sa odporca vôbec nevyjadril k podanej žalobe, mal súd umožniť navrhovateľovi uplatňovať svoje stanoviská k skutkovým aj právnym otázkam nastoleným samotným súdom. Pokiaľ vnútroštátny súd dospel (podľa odvolateľa na základe dokazovania, ktorého obsah, rozsah si bez akéhokoľvek dôvodu určil sám) k záveru, že existuje okolnosť brániaca vydať pre navrhovateľa pozitívne rozhodnutie, musí vo všeobecnosti o tom informovať účastníkov konania v spore a umožniť im, aby sa k tomu vyjadrili. Upozornil, že súd vykonal dokazovanie listinami, ktorých pôvod nie je z odôvodnenia rozhodnutia poznateľný a nie je zrejmé, či išlo o listiny založené v exekučnom spise.

Zároveň navrhovateľ poukázal na svoje podanie (obsiahnuté v texte žaloby), ktorým upovedomil súd o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že sudcu, ktorému bola vec pridelená na prejednanie a rozhodnutie, je potrebné z konania vylúčiť. Okolnosť, že krajský súd nevzhladol v označených skutočnostiach dôvod na vylúčenie sudcu, nič nemení na tom, že v očiach navrhovateľa a objektívne v očiach verejnosti nemožno tohto sudcu považovať za nestranného. Uvedené rozhodnutie krajského súdu bolo podľa odvolateľa vydané v rozpore s ustálenou judikatúrou v iných krajských súdoch v skutkovo a právne totožných veciach. Zároveň je v rozpore s judikatúrou Ústavného súdu SR, Európskeho súdu pre ľudské práva v oblasti zachovávanía práva na nestranný súd.

Navrhovateľ zotrval na tvrdení, že zákonom stanovená lehota na vydanie poverenia v predmetnom exekučnom konaní nebola exekučným súdom dodržaná, čo potvrdzuje aj odôvodnenie napadnutého rozsudku. V dôsledku toho bol v súdnej veci preukázaný navrhovateľom tvrdý nesprávny úradný postup, spočívajúci vo viacerých skutočnostiach, a nielen jednej z nich. Konajúci súd sa mal preto vysporiadať pri rozhodovaní vo veci so všetkými vytýkanými zločkami nesprávneho úradného postupu.

Odporca zostal v odvolacom konaní nečinný.

Krajský súd, ako súd odvolací, po zistení, že odvolanie bolo podané včas a smerovalo proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom, podľa § 212 ods. 1, písm a/ O.s.p. preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu a dôvodov uvedených v odvolaní a po preskúmaní ho bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p. za použitia ust. § 156 ods. 3 O.s.p.) ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku i konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že okresný súd v prejednávanej veci zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom na zistenie

rozhodujúcich skutočností, na podklade vykonaného dokazovania dospel ku správnym skutkovým zisteniam a prejednávaniu veci aj správne právne posúdil. Nakoľko i odôvodnenie písomného vyhotovenia napadnutého rozsudku zodpovedá kritériám uvedeným v ust. § 157 ods. 2 O.s.p., odvolací súd podľa § 219 ods. 2 O.s.p. konštatuje správnosť týchto dôvodov a v podstatných bodoch na ne odkazuje.

Primárne je zo strany odvolacieho súdu potrebné poukázať na zodpovednosť navrhovateľa za obsahové vymedzenie svojho odvolania, v spojitosti s nevyhnutnosťou odvolacieho súdu rešpektovať svoju viazanosť odvolacími dôvodmi (§ 212 ods. 1 O.s.p.). V tejto súvislosti je zjavné (nepochybne z dôvodu predkladania enormného množstva typových podaní navrhovateľom na súdy), že (hmotno-právne) odvolacie dôvody nekorešponujú s právnymi dôvodmi a skutkovými zisteniami, na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie. V odvolaní navrhovateľa niet jedinej zmienky (tobôž protiargumetnácie vo vzťahu k argumentácii okresného súdu obsiahnutej v napadnutom rozhodnutí), že pri rozhodovaní Okresného súdu Ružomberok v exekučnej veci, z ktorej si uplatňuje svoj nárok navrhovateľ žalobou v tomto súdnom v štádiu konania o žiadosti o udelenie poverenia, došlo k prietiahom (t.j. nesprávnemu úradnému postupu), v dôsledku čoho by navrhovateľovi mala vzniknúť materiálna škoda vo výške 125,00 Eur a náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 495,00 Eur s poukazom na § 17 ods. 1 a 2 zákona č. 514/2003 Z. z.

Odvolací súd nie je oprávnený preskúmať prvostupňové rozhodnutie na základe iných, než účastníkom konania v odvolaní vznesených námietok.

Podstatná časť odvolacích námietok žalobcu je založená na tvrdení, že vo veci nerozhodoval nestranný sudca. Krajský súd v Žiline, ako súd nadriadený, rozhodol uznesením sp. zn. 9NcC/276/2013-38 zo dňa 28.2.2013, že zákonná sudkyňa Okresného súdu Ružomberok JUDr. Janka Danková nie je vylúčená z prejednávania a rozhodovania veci. Od vydania tohto rozhodnutia, v ktorom nadriadený súd podrobne uviedol dôvody, pre ktoré zákonného sudcu možno považovať za nestranného zo subjektívneho aj objektívneho hľadiska, nedošlo ku žiadnym novým skutočnostiam majúcim vplyv na nestrannosť zákonného sudcu, preto je argumentácia odvolateľa o konaní vylúčeného sudcu bezpredmetná. Nad rámec uvedeného odvolací súd dopĺňa, že aktuálna aplikačná prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pri zohľadnení tak subjektívneho, ako aj objektívneho hľadiska (teória zdania) sa v prevažujúcej miere prikláňa k záveru o povinnosti, ako aj požiadavke na sudcu v každej veci zachovať vecný, profesionálny prístup, nadhľad, potrebnú dávku odstup, pričom samotná skutočnosť, že predmetom konania je nesprávny úradný postup, na ktorom sudca vykonával aj svoju funkciu, nezakladá pomer sudcu k veci, teda dôvod pre jeho vylúčenie.

Je nutné rozlišovať medzi pojmom „súd“ a „sudcovia“ a z hľadiska zásad spravodlivého procesu citlivo zvažovať ich vzťah v posudzovaných súvislostiach. Nezodpovedá právnym pomerom priliehavošť názoru o mechanickom vzťahu medzi súdom a sudcami tohto súdu. Vzťah sudcov je pri výkone rozhodovacej činnosti riadený princípom prezumpcie nezávislosti súdnej moci, ktorá nepodlieha subjektívnym pocitom sudcov pri ich rozhodovaní a nie je ničím zaťažovaná v ich postojoch voči súdu. Pôsobenie sudcov na určitom súde je vždy objektívne dané, len sama táto skutočnosť nemôže byť dôvodom ich vylúčenia. Sudcovia ako reprezentanti verejnej moci by tak a priori stáli vo svetle spochybňujúcom ich profesionálne schopnosti. Vzájomný vzťah medzi sudcom a súdom nie je vzťahom zamestnaneckým alebo služobným. Vymenovaním za sudcu vzniká a zánikom funkcie sudcu zaniká osobitný vzťah sudcu k štátu, z ktorého vyplývajú vzájomné práva a povinnosti sudcu a štátu. Sudca je pri výkone funkcie sudcu nezávislý a zákony a iné všeobecne záväzné právne predpisy vykladá podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia, rozhoduje nestranne, spravodlivo, bez zbytočných prietahov, len na základe skutočností zistených v súlade so zákonom (§ 2 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z.). Nezávislosť sudcu je nevyhnutné vnímať aj ako nezávislosť v rámci samotnej súdnej moci, celého súdneho systému, aj konkrétneho súdu, na ktorom sudca pôsobí. Iba takéto chápanie nezávislosti je predpokladom nestrannosti sudcu, ktorú nesmie nikto ohroziť (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Nc 86/2011 zo dňa 24.11.2011). Sudca je povinný v každej súdnej veci zachovávať vecný a profesionálny prístup, potrebnú dávku odstup, pričom samotná skutočnosť, že predmetom konania je nesprávny úradný postup súdu, na ktorom sudca vykonáva svoju funkciu (keď v prejednávanej veci zákonná sudkyňa nekonala a nerozhodovala v exekučnej veci, v ktorej malo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu), nezakladá pomer sudcu k veci, a teda neexistuje dôvod pre vylúčenie zákonnej sudkyne JUDr. Janky Dankovej z prejednávania a rozhodovania predmetnej veci.

Odvolací súd nespochybňuje, že súčasťou kontradiktórneho konania je právo účastníka byť oboznámený s predloženými dôkazmi, vyjadriť sa k nim a podávať dôkazné návrhy. Zásadu kontradiktórnosti však nemožno vykladať absolútne, resp. formalisticky, ale len vo väzbe s ostatnými zásadami/ustanoveniami procesného predpisu. Predovšetkým účastník konania realizuje svoje procesné práva v rámci súdneho pojednávania, na ktoré bol navrhovateľ riadne a včas predvolaný, pričom o možnosť ich uplatnenia sa obral sám svojím postupom - bezdôvodnou neúčastou na súdnom pojednávaní. Z obsahu spisu vyplýva, že prvý termín pojednávania (13.06.2013) prvostupňový súd vytýčil dňa 07.05.2013 a navrhovateľovi a jeho právnomu zástupcovi bolo toto predvolanie doručené dňa 31.05.2013. Dňa 10.06.2013 bol konajúcemu súdu doručený návrh navrhovateľa na „zrušenie pojednávania z dôvodu objektívneho posúdenia porušenia zásady nestranného súdu a sudcu“, pričom okresný súd sa s týmto návrhom na odročenie vysporiadal zákonom predpísaným spôsobom - pojednávanie odročil na neurčito za účelom rozhodnutia o uvedenom procesnom návrhu navrhovateľa. Uznesením Okresného súdu Ružomberok č.k. 5C/75/2012-97 zo dňa 25.06.2013 okresný súd návrh navrhovateľa na prerušenie konania zamietol. Toto rozhodnutie bolo na základe odvolania navrhovateľa preskúmané Krajským súdom v Žiline, ktorý ho uznesením č.k. 10Co/420/2013 zo dňa 30.10.2013 potvrdil. Následne dňa 15.01.2014 okresný súd vytýčil nový termín pojednávania na deň 11.02.2014, ktoré predvolanie prevzal navrhovateľ a jeho právny zástupca dňa 20.01.2014. Navrhovateľ dňa 10.02.2014 opätovne podal návrh na zrušenie nariadeného pojednávania z dôvodu objektívneho porušenia zásady nestrannosti súdu a sudcu, pričom okresný súd sa s návrhom na odročenie vysporiadal zákonom predpísaným spôsobom, vecne vyhodnotil uplatnený dôvod odročenia ako nie dôležitý (119 ods. 1 O.s.p.), čo korešponduje s vyššie uvedeným záverom o neopodstatnenosti tvrdení navrhovateľa o konaní „ vylúčené“ sudcu. Okresný súd obratom dňa 10.02.2014 oznámil právnomu zástupcovi navrhovateľa, že návrhu na zrušenie nariadeného termínu pojednávania na deň 11.02.2014 sa nevyhovuje, a to s poukazom na uznesenie okresného súdu, ktorým návrh navrhovateľa na prerušenie konania zamietol v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline zo dňa 30.10.2013 sp. zn. 10Co/420/2013, ktoré nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 18.12.2013.

Odvolací súd zdôrazňuje, že v prípade pojednávania bez prítomnosti účastníka za podmienok predpokladaných zákonom, nemôže dôjsť k odňatiu práva účastníka konať pred súdom (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/116/93) a zároveň nie je porušená zásada kontradiktórnosti sporového konania. Ustanovenie § 101 ods. 2 O.s.p. umožňuje súdu v dôvodných prípadoch konať v neprítomnosti účastníkov konania. Iné chápanie predmetného ustanovenia by viedlo k jeho obsolentnosti a zároveň k nežiaducim prieťahom v konaní, ktorých (tvrdená) existencia je v konečnom dôsledku základom samotného nároku uplatňovaného navrhovateľom v žalobe.

Bez akéhokoľvek racionálneho základu sú tvrdenia odvolateľa v tom smere, že súd si určil sám okruh a rozsah dokazovania, resp. že z odôvodnenia nie je poznateľné, či išlo o listiny (ktorými bolo vykonané dokazovanie) založené v exekučnom spise. Zo zápisnice v súdnom pojednávaní je mimo rámca akýchkoľvek pochybností zjavné, že dokazovanie bolo vykonané výlučne oboznámením podstatného obsahu exekučného spisu Okresného súdu Ružomberok sp. zn. 5Er/498/2011 - ktorý dôkaz výslovne (č. I. 2 spisu) požadoval samotný navrhovateľ. Inú skutočnosť nie je možné vyvodiť ani z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia.

Úplne zmätočným je tvrdenie odvolateľa, že v danej veci bolo neprípustné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania (za stavu, kedy sa odporca nevyjadril k podanej žalobe). V súdnej veci je totiž nepochybné, že pojednávanie nariadené bolo a odporca sa k veci vyjadril.

Písomné vyjadrenie odporcu vo veci samej bolo súdu doručené 11.06.2013 (č.l. 71-80 spisu) a dňa 19.06.2013 bolo odoslané navrhovateľovi súdom na vyjadrenie (§ 114 ods. 2 veta posledná O.s.p.), ktoré prevzal jeho právny zástupca dňa 24.06.2013 (č.l. 92 spisu). Navrhovateľ mal teda možnosť vyjadriť sa k obrane odporcu uvedenej v jeho vyjadrení k žalobe (ktorého obsah je navyše totožný vo všetkých konaniach o náhradu majetkovej škody a náhradu nemajetkovej ujmy medzi tými istými účastníkmi v rovnakom procesnom postavení).

Odvolacie námietky navrhovateľa sa nedotýkajú hmotno-právnych dôvodov, pre ktoré okresný súd žalobu zamietol.

Hmotno-právnym dôvodom zamietnutia uplatneného nároku navrhovateľa bolo nepreukázanie nesprávneho úradného postupu ako základného predpokladu pre vznik zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Navrhovateľ v danom prípade odôvodňoval nesprávny

úradný postup exekučného súdu nedodržaním zákonom stanovenej 15-dňovej lehoty na vydanie poverenia. Okresný súd vykonaným dokazovaním dospel k záveru, že v súdnej veci nedošlo k prieťahom s poukazom na skutkový stav popísaný vyššie. Súd potom nemal za preukázaný nesprávny úradný postup ako jeden z predpokladov pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Akékoľvek ďalšie dokazovanie vo veci by bolo preto nadbytočné.

Navrhovateľ relevantne nenapadol uvedené skutkové a právne závery okresného súdu, ktoré boli hmotno-právnym dôvodom zamietnutia návrhu.

Na základe konštatovaného odvolací súd dospel k záveru, že okresný súd vykonal v prejednávanej veci dokazovanie náležitým spôsobom a v potrebnom rozsahu, spôsobom plne zodpovedajúcim kontradiktórnosti sporového konania umožnil účastníkom realizáciu ich procesných práv a nadväzne zákonným spôsobom vyhodnotil tak procesnú aktivitu účastníkov konania, ako aj meritum veci. Po vykonaní a vyhodnotení dokazovania zákonným spôsobom a v potrebnom rozsahu vydal vecne správne rozhodnutie, ktoré zodpovedajúcim spôsobom v zmysle ust. § 157 ods. 2 O.s.p. aj správne a presvedčivo odôvodnil.

Odvolací súd ako vecne správny potvrdil aj odvolaním výslovne nenapadnutý, ale od rozhodnutia vo veci samej závislý výrok o trovách prvostupňového konania.

O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. Navrhovateľ nebol v odvolacom konaní úspešný, a preto je povinný nahradiť odporcovi trovy, ktoré mu v súvislosti s týmto konaním vznikli. Keďže si odporca náhradu trov odvolacieho konania neuplatnil (§ 151 ods. 1 O.s.p.) a z obsahu spisu mu vznik trov tohto odvolacieho konania ani nevyplýva, odvolací súd mu náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.